

Przemoc domowa

W dniu 22 czerwca 2023r. została znowelizowana ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 1249; zm.: Dz. U. z 2023r. poz. 535)

1. **Przemoc domowa** to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia; naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną; powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę; ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej; istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej; (art. 2 pkt. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej).
2. Pod pojęciem **osoby doznającej przemocy** należy rozumieć: małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków; rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków; osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania; małoletniego - wobec których jest stosowana przemoc domowa; (art. 2 pkt. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej)
3. Przez **osobę doznającą przemocy domowej** należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2
4. Pod pojęciem **osoby stosującej przemoc domową** - należy rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2;
5. Pod pojęciem **świadka przemocy domowej** - należy rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Przemoc domowa jest przestępstwem ściganym przez prawo, zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej, rzadko bywa jednorazowym incydem – jeżeli nie zostanie podjęte stanowcze działanie wobec sprawcy przemoc się powtórzy.

Na pojawienie się przemocy wpływa wiele czynników – należy jednak pamiętać, że jedynie zwiększają one prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy i nie stwierdzono, by między nimi a omawianym zjawiskiem istniała zależność przyczynowo–skutkowa:

- a. **dziedziczenie wzorca przemocy** – dzieci wychowujące się w rodzinach, w których krzywdzi się bliskich, przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami, uczą się, że przemoc to najlepszy i najbardziej skuteczny sposób rozwiązywania konfliktów,
- b. **uzależnienie i nadużywanie alkoholu lub środków psychoaktywnych** – wielu sprawców przemocy krzywdząc swoich bliskich znajduje się pod wpływem środków odurzających (alkoholu lub narkotyków), które osłabiają kontrolę własnych zachowań zwiększają prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności i niepowodzenia życiowe, zaburzą ocenę sytuacji i mogą powodować błędną interpretację zachowań innych osób – nadużywanie alkoholu nie jest ani koniecznym, ani wystarczającym warunkiem stosowania przemocy, ale można zauważyć współwystępowanie tych zjawisk.
- c. **środowisko społeczne** – istotnym czynnikiem sprzyjającym występowaniu przemocy jest stres spowodowany aktualną sytuacją socjalno–ekonomiczną rodziny. Frustrację mogą wywołać takie

problemy jak bezrobocie, kłopoty finansowe, mieszkaniowe, czy zdrowotne, często te problemy nawarstwiają się, co z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy w rodzinie.

Warto pamiętać, że nie ma jednej przyczyny przemocy domowej, dochodzi do niej w wyniku złożonych interakcji pomiędzy czynnikami społecznymi, kulturowymi i psychologicznymi.

Cechy charakterystyczne przemocy

- a. **intencjonalność** – jest zamierzonym działaniem człowieka, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie osoby,
- b. **nierówność sił** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy,
- c. **naruszanie praw i dóbr osobistych** – sprawca wykorzystuje swoją przewagę i narusza podstawowe prawa ofiary (prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku),
- d. **powodowanie cierpienia i bólu** – sprawca naraża zdrowie ofiary na poważne szkody, również zagrażające jej życiu, doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Rodzaje i formy przemocy

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

Osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
- 4) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- 6) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Cykl przemocy domowej

Przemoc domowa najczęściej nie jest jednorazowym incydem, jeśli raz doszło do takiej sytuacji, gdy ktoś przekroczył tę granicę w kontaktach z bliską osobą, to istnieje duże prawdopodobieństwo, że powtórzy się to po raz kolejny. Zaobserwować można, iż przemoc powtarza się w dość charakterystycznym schemacie, zjawisko to zostało nazywane cyklem przemocy, w którym wyróżnić można 3 następujące po sobie fazy:

- a. **faza narastania napięcia** – pozornie wszystko wydaje się w porządku, ale w relacjach między partnerami odczuwa się stałe napięcie, jakby coś miało się wydarzyć; sprawca jest rozdrażniony, łatwo wpada w złość, jest pełen pretensji i uszczypliwości, jednocześnie przerzucając odpowiedzialność za taki stan rzeczy na partnera lub partnerkę. Ofiara stara się tak zachowywać, by uspokoić sprawcę, spełniać jego życzenia i zachcianki, czuje się winna powstałej sytuacji, usprawiedliwia sprawcę, jest cały czas spięta i zdenerwowana, gdyż wie, że wszystko co zrobi lub co powie, może być pretekstem do wybuchu złości i agresji partnera.
- b. **faza ostrej przemocy** – wzbierające napięcie eksploduje, powoduje wybuch emocji, często zupełnie niekontrolowany, wybuch często jest nieadekwatny do przyczyny, którą podaje sprawca i niewiele ma z nią wspólnego, osoba krzywdząca jest wówczas agresywna wobec członków rodziny, niszczy sprzęty. To właśnie po akcie gorącej przemocy kobiety najczęściej podejmują decyzję o szukaniu pomocy, wzywają policję, ujawniają przed rodziną całą sytuację. Ofiary przemocy decydują się wówczas na rozstanie z partnerem, wyprowadzce do rodziny, grożą rozwodem, sprawą karną.
- c. **faza miodowego miesiąca** – chęć zadośćuczynienia i zapobieżenia konsekwencjom, o których informował partner lub partnerka (sprawa rozwodowa, sprawa karna) powoduje, że sprawca okazuje skruchę, angażuje się w naprawienie wyrządzonych szkód, obiecuje poprawę, składa deklaracje zmiany, jednocześnie usprawiedliwiając siebie („nie wiem co we mnie wstąpiło”, „wiesz, że mam stresującą pracę”, „chyba za dużo wypilem i nie wiedziałem co robię”). Sprawca zaczyna zachowywać się w taki sposób, iż ofiar wierzy w to, że przemoc nigdy się nie powtórzy, sytuacja w związku poprawia się na tyle, że zaczyna przypominać tę z początku znajomości. Ponieważ sprawca bardzo się stara, ofiara chce to docenić, wierzy, że może być dobrze – pozwala się przeprosić, wraca do domu, wycofuje sprawy sądowe. Faza ta daje kobiecie złudną nadzieję, wierzy ona głęboko, że skoro teraz jest dobrze, to może już tak być na zawsze.

Przedstawione powyżej fazy następują kolejno po sobie, w każdym następnym cyklu faza miodowego miesiąca jest coraz krótsza i mniej „sielankowa”. Doświadczenie uczy sprawcę, że tak naprawdę nie musi się tak bardzo starać, ponieważ ofiara nie realizuje swoich zamierzeń, tym samym u sprawcy wzrasta poczucie bezkarności, a u ofiary poczucie winy, bezradności i bezsilności.

Sytuacja psychologiczna dorosłej osoby doznającej przemocy domowej

Tragizm sytuacji osoby doznającej przemocy domowej polega przede wszystkim na tym, że jest ona krzywdzona przez osobę najbliższą, którą kocha, jest krzywdzona w swoim domu, który powinien dawać jej poczucie bezpieczeństwa i być azylem. Osoba krzywdzona poddawana jest szeregom zabiegów – celowych i systematycznych, które mają zmienić jej przekonania, postawy, uczucia, potrzeby, by działały zgodnie z oczekiwaniami sprawcy – takie zachowanie wobec drugiej osoby w psychologii nazywa się „praniem mózgu”. Zachowania, o których mowa wyżej można zaobserwować w relacji sprawcy z ofiarą. Sprawca doprowadza do tego, że osoba przez niego krzywdzona zrywa kontakty z rodziną, przyjaciółmi, skupia swoje myśli i zachowania na jego osobie – cokolwiek powie lub zrobi najpierw rozważy to pod kątem tego, co o tym sądzi sprawca, wygłasza jego poglądy, ubiera się tak jak on sobie życzy.

Technika	Formy zachowań
izolacja	stopniowe pozbawianie ofiary kontaktów z innymi ludźmi, odcinanie od potencjalnego źródła wsparcia, podsłuchiwanie rozmów, czytanie e-maili, smsów, listów, zachęcanie do rezygnacji z pracy, zniechęcanie do kontaktów z koleżankami, wyrażanie niezadowolenia z wizyt rodziny, inicjowanie i prowokowanie kłótni i nieporozumień z członkami rodziny oraz przyjaciółmi osoby krzywdzonej
poniżanie i degradacja	sprawca staje się dla ofiary podstawowym źródłem informacji na jej temat, przedstawia ją w krzywym zwierciadle, wyśmiewa, poniża, degraduje, deprecjonując jej wartość we wszystkich sferach życia – jako żony/męża, matki/ojca, pracownika, partnerki/partnera seksualnego

monopolizacja uwagi	zanim cokolwiek ofiara przemocy zrobi, pomyśli, powie, wygłosi pogląd, rozważy to pod kątem upodobań sprawcy, zastanowi się czy jest to zgodne ze zdaniem sprawcy; zanim się ubierze, pomyśli czy ten strój odpowiadałby sprawcy, zapyta o zgodę na wyjście z domu, ugotowanie obiadu rozważy pod kątem potraw, które lubi sprawca – ofiar boi się uczynić cokolwiek, co mogłoby stanowić przyczynę niezadowolenia sprawcy, stara się przewidywać jego potrzeby
doprowadzanie do wyczerpania	ograniczanie snu, posiłków, wypoczynku, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych
wywoływanie lęku	groźenie ofierze lub jej bliskim, poniżanie, ośmieszanie – sprawca przekonuje ofiarę o swoich wpływach, mądrości i zaradności („nikt Ci nie uwierzy”, „załatwię Cię”), grozi odebraniem dzieci, wmawia ofierze niepoczytalność („jesteś wariatką/wariatem”, „powiem wszystkim, że jesteś chora/chory psychicznie”)
naprzemiennosc kary i nagrody	Ofiara nie jest w stanie przewidzieć, kiedy zostanie ukarana, a kiedy nagrodzona za swoje zachowanie, podobnie jak faza miodowego miesiąca w cyklu przemocy, tak i naprzemiennosc kar i nagród opóźnia szukanie pomocy, utrudnia realną ocenę jej sytuacji rodzinnej, daje złudną nadzieję

Omówione wyżej techniki „prania mózgu” mogą powodować u osoby doznającej przemocy podporządkowanie, bezradność, utratę poczucia własnej wartości, rezygnację z własnych poglądów, bezkrytyczne przyjmowanie rzeczywistości stworzonej przez sprawcę.

Sytuacja przemocy domowej nie jest normalną sytuacją, to sytuacja chronicznego stresu, napięcia, cierpienia, lęku, bezradności, poczucia braku wpływu na własne życie. Specyfika przemocy w rodzinie polega właśnie na tym, że osoba która jej doświadcza traci swoją moc sprawczą i siłę wewnętrzną, sprawca obezwładnia ją psychicznie i emocjonalnie.

U osób, które doświadczały przemocy domowej zaobserwować można tzw. **syndrom wyuczonej bezradności**, który polega na tym, że w toku zdobytych doświadczeń nabierają one przekonania, że nie jest w stanie zmienić sytuacji, w jakiej się znajdują. Bierna postawa nie jest cechą osobowości tych osób, często funkcjonują one dobrze w innych aspektach życia, są aktywne, zaangażowane, są dobrymi pracownikami. Osoba krzywdzona początkowo podejmuje różne kroki, aby zatrzymać przemoc, rozmawia z partnerem, mówi bliskim o swojej sytuacji, a nawet szuka profesjonalnej pomocy. Kiedy podjęte próby zmiany sytuacji nie przynoszą spodziewanych efektów (np. umorzenie sprawy karnej z powodu braku wystarczających dowodów, postawa bliskich, którzy nie chcą wtrącać się „życie innych”) ofiara przemocy nabiera przekonania, że cokolwiek zrobi, to i tak nie zmieni swojej sytuacji. Sprawca wzmacnia się wówczas w swoim poczuciu bezkarności, a ofiara w poczuciu niemocy – wie, że jest krzywdzona, źle traktowana, jednak nie jest w stanie zmotywować się do działania.

Bardzo często ofiara nie jest w stanie zrezygnować z trudnego związku i z tego, w co zainwestowała tak dużo pracy, czasu i energii. Zdziwienie budzi fakt, że trwa ona w związku, który przynosi jej tak wiele cierpienia, w którym jest upokarzana i nie respektuje się jej praw. Ofiara przemocy często żyje nadzieją, że będzie lepiej, dlatego też inwestuje w ten związek. Ma poczucie, że poprawa sytuacji zależy właśnie od niej, natomiast im więcej się stara i wkłada w to działanie energii, tym trudniej jej odejść od partnera. Mechanizmy przemocy pokazują, że sytuacja ofiary przemocy domowej nie jest taka, jak się pozornie wydaje – to nie wola, czy skłonności masochistyczne powodują, że osoba ta trwa w toksycznym dla niej związku, mimo wciąż doznawanych szkód. Mechanizmy przemocy „oplatają ofiarę niczym pajęczyna”, z której bez wsparcia z zewnątrz bardzo trudno się wydostać.

Każda osoba, która doświadcza przemocy domowej powinna wiedzieć, że prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest

osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udziałem informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udział Ci pomocy i wsparcia w przewyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udział Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Możesz zadzwonić do:

■ **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18:00–22:00 można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18:00–22:00 w języku rosyjskim.

Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50 (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17:00–21:00) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 1800–2200).

Poradnia e-mailowa: niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.

▪ **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.

■ **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9:30 do 15:30, od godz. 15:30 do 9:30 włączony jest automat).

Zgodnie z zapisem ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. (znowelizowanej w czerwcu 2023r.) gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym, w skład którego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i kuratorzy sądowi (w skład zespołu mogą również wchodzić prokuratorzy).

Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań powyższych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy diagnostyczno-pomocowe w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- 1) dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- 3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność;
- 4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń;
- 7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty";
- 8) zakończenie procedury "Niebieskie Karty";
- 9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
 - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury "Niebieskie Karty",
 - b) wszczęcia procedury "Niebieskie Karty";
- 10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury "Niebieskie Karty".

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przed przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.